

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเทคนิคและเปรียบเทียบการตกแต่งตกแต่งเครื่องรักและวัสดุทดแทนยางรัก และเพื่อศึกแนวทางในการผลิตของที่ระลึกประเภทเครื่องรัก โดยในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้ศึกษาได้แบ่งการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 3 ส่วนคือ

ส่วนที่ 1 เปรียบเทียบการผลิตงานเครื่องรักระหว่างเทคนิคแบบดั้งเดิมและเทคนิคสมัยใหม่

ส่วนที่ 2 ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการเครื่องรัก

ส่วนที่ 3 พฤติกรรมการเลือกซื้อผลิตภัณฑ์ที่ระลึกประเภทเครื่องรักของนักท่องเที่ยว

จากการทดลองผลิตชิ้นงาน เทคนิคถ่ายรูป เทคนิคประดับมุก และ เทคนิคประดับเปลือกไข่ด้วยวิธีการแบบดั้งเดิม และวิธีการแบบสมัยใหม่ แสดงให้เห็นถึงความแตกต่างดังนี้

ส่วนที่ 1 เปรียบเทียบการผลิตงานเครื่องรักระหว่างเทคนิคแบบดั้งเดิมและเทคนิคสมัยใหม่

ตารางที่ 1 การเปรียบเทียบ วัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ผลิตงานเครื่องรักประเภทถ่ายรูป

วิธีดั้งเดิม	วิธีสมัยใหม่
วัสดุ อุปกรณ์	
วัสดุ อุปกรณ์	
- ยางรัก	- สีน้ำมัน FLEX
- หารดาล	- สีไปสเตอร์ SAKURA หรือ PELIKAN
- กาวกระถิน	- กาวกระถิน
- น้ำส้มป่อย	- น้ำส้มป่อย
- โกร่งไส่น้ำยา	- โกร่งไส่น้ำยา
- แบบปูรู	- แบบปูรู
- ทองคำเปลว	- ทองคำเปลว
- ลูกประคำฝุ่น	- ลูกประคำฝุ่น
- สะพานมือ	- สะพานมือ
- พู่กันเขียนตัดเส้น	- พู่กันเขียนตัดเส้น
- ตู้บันรัก	

จากตารางที่ 1 พนวัตสคุอุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิตลายรดน้ำแบบดั้งเดิม และแบบสมัยใหม่ แตกต่างกันในวัสดุหลัก กล่าวคือการผลิตลายรดน้ำแบบดั้งเดิม จะใช้วัสดุหลักเป็นยางรัก หินหรดาล ตู้บ่มรัก ในขณะที่การผลิตลายรดน้ำแบบสมัยใหม่ จะใช้สีน้ำมันยี่ห้อ FLEX สีโปสเตอร์สีเหลือง ยี่ห้อ PELIKAN หรือ ยี่ห้อ SAKURA และสีปีวารถยนต์ เป็นหลักในการผลิต ส่วนวัสดุเสริมอื่นๆ ได้แก่ การกระถิน น้ำส้มปอย ดินสอพอง ทองคำเปลว ฟู่กัน แปรรงหารัก และกระดาษทราย การผลิตทั้งสองแบบ ใช้เหมือนกัน

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบ การเตรียมวัสดุ ที่ใช้ผลิตงานเครื่องรักประเพณลายรดน้ำ

วิธีดั้งเดิม	วิธีสมัยใหม่
การเตรียมวัสดุ	
<p>1. ยางรัก บรรจุในปืนหรือกระป๋อง 1 ปืน ราคา 5,000-7,000 บาท หรือ 1 ลิตร ราคา 500-600 บาท รักที่ใช้มี 3 ชนิด คือ รักน้ำเกลี้ยง รักมัน และ รักเช็ค ซึ่งได้จากการเตรียมรักที่อยู่ในปืนหรือ กระป๋อง</p> <ul style="list-style-type: none"> - รักน้ำเกลี้ยง ใช้กรองด้วยผ้าขาวบาง โดยผูกมุมผ้าขาวบางแต่ละมุมติดกับเสาไม้สี่เสา เทรากลงบนผ้าขาวบางให้ไหลดผ่าน ไปลงภาชนะที่รองรับด้านล่าง โดยปกติรัก 1 ปืนจะใช้เวลากรอง 3-5 ชั่วโมง รักกระป๋องจะใช้เวลา 1-3 ชั่วโมง - รักมัน (รักเจา) จะกรองน้ำยางอย่างละเอียดเพื่อเอาฝุ่นละอองออกจากเนื้อรัก โดยใช้ผ้าขาวบางผูกติดกับเสา เช่นเดียวกับรักน้ำเกลี้ยง แต่เพิ่มสำลีปูทับลงไปอีก 1 ชั้น ก่อนปิดทับด้วยผ้าขาวบางอีก 1 ชั้น ใช้ยางรักน้ำเกลี้ยงที่กรองไว้ เทลงบนแผ่นกรองปล่อยให้รักไหลดผ่านแผ่นกรองลงในภาชนะที่รองรับ รัก 1 ปืนใช้เวลากรอง 5-8 ชั่วโมง รัก 1 กระป๋องใช้เวลา 3-5 ชั่วโมง การกรองรักมันใช้เวลามาก เพราะรักไหลดผ่านชั้นกรองถึง 3 ชั้น และชั้นสำลีรักผ่านได้ยาก 	<p>1. สีน้ำมันสีดำเงาใช้แทนยางรัก คุณสมบัติแห้งเร็ว ไม่จำเป็นต้องใช้ตู้บ่ม เพียงกวนสีเข้ากันก็ใช้ได้ ขนาด 1 ลิตรกระป๋องละ 200-300 บาท</p> 

ตารางที่ 2 (ต่อ) การเปรียบเทียบ การเตรียมวัสดุ ที่ใช้ผลิตงานเครื่องรักประเกทลายครุฑ์

วิธีดั้งเดิม	วิธีสมัยใหม่
การเตรียมวัสดุ	
<p>- รักเช็ค ใช้รักน้ำเกลี้ยงเทใส่ภาชนะโลหะทรงสูงนำขึ้นตั้งบนเตาไฟ ใช้ไฟอ่อนเพื่อบากรักไปเรื่อยๆ เพื่อไล่อาณ้ำที่มีอยู่ในยางรักออกให้หมด ใช้เวลา 2-3 ชั่วโมง</p> <p>2. น้ำยาเขียน (น้ำยาหารดาล) มีส่วนผสม 3 อย่าง คือ หารดาล กาวกระถิน น้ำฟอกส้มปือย</p> <p>- การเตรียมหารดาล หารดาลเป็นแร่เม็ดเหลือของกำมะถันเนื้อแข็ง 1 กิโลกรัม ราคา 500-600 บาท ต้องนำหินหารดาลมาตำหรือบด กรองเอาผงฝุ่นละเอียดไปกวนกับน้ำ เช่น ให้ฝุ่นหารดาลตกตะกอน 1 คืนหรือขึ้นต่อ 12 ชั่วโมง เทน้ำด้านบนทิ้ง นำน้ำใหม่เทลงกับผงหารดาล กวนให้เข้ากัน แล้วรอให้ตกละลายก่อนแบบนี้ 5-7 ครั้ง เพื่อลดความเค็มของผงหารดาล การนำไปใช้ฟอกน้ำยาเขียนได้ต้องใช้เวลาเตรียม 60-80 ชั่วโมง</p> <p>- การเตรียมกาวกระถิน กาวกระถินเป็นยางไม้ข่องต้นกัน เป็นก้อนสีน้ำตาล ราคากิโลกรัมละ 200-300 บาท การใช้งานต้องละลายให้เป็นน้ำ เหลวเสียก่อน โดยนำมีดความทุบให้เป็นเม็ดเล็กๆ ใส่ภาชนะโลหะ ใส่น้ำให้ท่วมกาวเล็กน้อยนำขึ้นตั้งไฟเผาให้มีดกาวละลายใช้เวลาประมาณ 30 นาที</p> <p>- การเตรียมน้ำส้มปือย ส้มปือยเป็นผลของต้นส้มปือย ราคากิโลกรัมละ 150-200 บาท การนำมาผสมน้ำยาเขียนต้องนำความเปรี้ยวของผลส้มปือยออก โดยนำผักส้มปือยต้มกับน้ำประมาณ 20 นาที</p> <p>- การผสมน้ำยาเขียน นำผงฝุ่นหารดาลใส่ลงครกบดหยาบนาดให้ญี่ ตามด้วยน้ำส้มปือยก่อนน้อย หลังจากนั้นใช้สาเกบดผงหารดาลกับน้ำไปจนกว่า ผงหารดาลจะละเอียดก่อนนำน้ำส้มปือยและกาวกระถินผสมกวนเข้าด้วยกัน</p>	<p>2. น้ำยาเขียน (น้ำยาหารดาลเที่ยม) มีส่วนผสมอยู่ 3 อย่างคือ สีโปสเตอร์ กาวกระถิน น้ำส้มปือย</p> <p>- สีโปสเตอร์ เป็นสีเหลืองยี่ห้อ PELIKAN หรือ SAKURA เนื้อสีมีความละเอียดสามารถละลายกับน้ำส้มปือยได้ดี เพียงเปิดขวดเทน้ำมันที่หล่ออยู่บนหน้าสีออกก็ใช้ผสมได้ สีโปสเตอร์ SAKURA ขนาด 30 CC ราคา 25 บาท</p> <p>- การเตรียมกาวกระถิน ใช้วิธีการเดียวกับการเตรียมน้ำยาเขียนแบบดั้งเดิม</p> <p>- การเตรียมน้ำส้มปือย ใช้วิธีการเดียวกับการเตรียมน้ำยาเขียนแบบดั้งเดิม</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - การทดสอบน้ำยาเจียน เทสีโปสเตอร์ จากขวดลงในกระบอกยาให้น้ำส้มปอย ผสมลงไป ควรให้สีกับน้ำส้มปอยเข้ากัน เมื่อเขากันดีให้ทดสอบน้ำการกระถินลงไปจะได้น้ำยาเจียนตามต้องการ ใช้เวลาเตรียม ไม่เกิน 30 นาที
--	---

จากการที่ 4.2 พบว่าการเตรียมวัสดุหลัก ได้แก่ ยางรัก และน้ำยาเจียน ซึ่งเป็นการผลิตแบบดั้งเดิม จะใช้เวลา และมีต้นทุนของวัสดุค่อนข้างสูงมากกว่าแบบสมัยใหม่ ที่ใช้สีน้ำมัน และสีโปสเตอร์ เนื่องจากขั้นตอนการเตรียมรักต้องผ่านการกรองหลายขั้นตอน แต่ละขั้นตอนใช้เวลานาน และยางรักยังมีราคาสูง ในขณะที่การผลิตรายรคน้ำแบบสมัยใหม่สามารถทำได้รวดเร็ว และมีราคาถูก เนื่องจากวัสดุหลักที่นำมาใช้เป็นวัสดุสำเร็จรูปที่พร้อมใช้งานแล้ว ส่วนวัสดุรอง ได้แก่ การกระถิน และน้ำส้มปอย การผลิตทั้งสองแบบจะมีการเตรียมวัสดุเหมือนกัน

อนึ่ง เนื่องจากวัสดุที่ใช้ทำน้ำยาเจียน ซึ่งได้แก่ หารดาล และสีโปสเตอร์ นั้น เป็นวัสดุที่มีความแตกต่างกัน จึงทำให้การทดสอบน้ำยาเจียน มีเทคนิคและขั้นตอนแตกต่างกันเพียงเล็กน้อยในลำดับก่อนหลังของการทดสอบวัสดุ ส่วนระยะเวลาที่ใช้ในการทดสอบน้ำยาเจียนจะใช้เวลาใกล้เคียงกัน

ตารางที่ 3 การเปรียบเทียบ การเตรียมพื้นผิวผลิตภัณฑ์งานเครื่องรักประเกล้ายรคน้ำ

วิธีดั้งเดิม	วิธีสมัยใหม่
การเตรียมพื้น	
<ul style="list-style-type: none"> - ลงสมูก รองพื้น เข้าตู้บ่ม ใช้เวลา 1-2 วัน - ขัดรักสมูก ใช้เวลา 30 นาที - ทารักน้ำเกลี้ยง เข้าตู้บ่ม ใช้เวลา 2-3 วัน - ทารักน้ำเกลี้ยงครั้งที่ 2 เข้าตู้บ่ม ใช้เวลา 2-3 วัน - ทารักน้ำเกลี้ยงครั้งที่ 3 เข้าตู้บ่มรักใช้เวลา 2-3 วัน - ขัดปรับผิวรักน้ำเกลี้ยง ใช้เวลา 30 นาที - ทารักน้ำหรือรักเจา เข้าตู้บ่ม ใช้เวลา 1-2 สัปดาห์ 	<ul style="list-style-type: none"> - ลงสีโปวรองพื้นทึ่งให้แห้งใช้เวลา 3-5 ชั่วโมง - ขัดปรับผิวให้เรียบใช้เวลา 30 นาที - ทาสีน้ำมันครั้งที่ 1 ทึ่งให้แห้งใช้เวลา 3-5 ชั่วโมง - ทาสีน้ำมันครั้งที่ 2 ทึ่งให้แห้งใช้เวลา 3-5 ชั่วโมง - ทาสีน้ำมันครั้งที่ 3 ทึ่งให้แห้งใช้เวลา 3-5 ชั่วโมง - ขัดปรับผิว - ทาสีครั้งสุดท้ายทึ่งให้แห้ง ใช้เวลา 1-2 สัปดาห์

จากการที่ 3 พบว่าในลำดับขั้นตอนและวิธีการการเตรียมพื้น เพื่อทapaพื้นผิวผลิตภัณฑ์น้ำ การผลิต พลิตภัณฑ์ลายรดน้ำแบบดั้งเดิม มีความแตกต่างจากการผลิตผลิตภัณฑ์ลายรดน้ำแบบสมัยใหม่ ในทุกขั้นตอน เนื่องจากวัสดุหลักในขั้นตอนการเตรียมวัสดุน้ำ มีความแตกต่างกัน จึงส่งผลให้ผู้ผลิตต้องใช้เทคนิค และวิธีการ

ผลิตที่แตกต่างกัน ขณะเดียวกันยังส่งผลถึงระยะเวลาที่ใช้ในขั้นตอนนี้มีความแตกต่างกัน กล่าวคือ ที่ผลิตภัณฑ์ลายรดน้ำแบบสมัยใหม่ เนื่องจากผู้ผลิตผลิตภัณฑ์ต้องรอให้วัสดุต่างๆ ที่ทำในแต่ละขั้นตอนแห่งสนิทก่อน จึงสามารถทำงานในขั้นตอนต่อไปได้ อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยพบว่าในขั้นตอนนี้ การผลิตลายรดน้ำแบบดั้งเดิม จะต้องใช้ตู้บ่มรักเข้ามาช่วยเร่งให้ยางรักแห้งเร็วขึ้น ซึ่งจะใช้ระยะเวลาสูงสุด 2-3 วัน สำหรับการทากลายแต่ละครั้ง ในขณะที่การผลิตลายรดน้ำแบบสมัยใหม่นั้น เพียงแค่ปล่อยผลิตภัณฑ์ตากลมระหว่าง 3-5 ชั่วโมงเท่านั้น ก็สามารถนำไปผลิตในขั้นตอนต่อไปได้

ตารางที่ 4 การเปรียบเทียบ การเขียนลายและปิดทอง สำหรับงานเครื่องรักประเกทลายรดน้ำ

วิธีดั้งเดิม	วิธีสมัยใหม่
การเขียนลายและปิดทอง	
<p>1. รอยแบบ นำแบบปูรุที่เตรียมไว้วางทับบนพิว ผลิตภัณฑ์ ใช้ลูกประคบผุ่นดินสอพองลูบลงบนแบบปูรุ ผงผุ่นดินสอพองจะผ่านรูที่ปูรุงลงไปปรากฏ ลวดลายที่ผิวน้ำพิว ผลิตภัณฑ์ก่อนนำไปเขียนตัดเส้นขั้นตอนนี้ใช้เวลาไม่เกิน 1 นาที</p> <p>2. ตัดเส้นตามพื้น เมื่อรอยแบบเรียบร้อย ใช้พู่กันจุ่มน้ำยาหารคาดเขียนตัดเส้นตามเส้นที่รอยแบบไว้ ก่อนนำไปเขียนตามพื้นช่องว่างที่ไม่ต้องการให้ทองติด แล้วทิ้งให้แห้ง ขั้นตอนนี้ใช้เวลาไม่แน่นอน ขึ้นอยู่กับขนาดของตัวผลิตภัณฑ์</p> <p>3. ปิดทองนำผลิตภัณฑ์ที่เขียนน้ำยาเสร็จเรียบร้อยมาตบลงบนลวดลายที่เขียนด้วยผุ่นดินสอพอง ใช้สำลีเช็ดผิวน้ำพิว ให้ผุ่นดินสอพองขัดคราบไขมันบนผิวผลิตภัณฑ์ออกให้หมด นำรากมาเช็ดลงผลิตภัณฑ์ให้ทั่วแผ่นภาชนะ ใช้สำลีก้อนใหม่เช็ดถอนรักที่เช็ดไว้ออกเหลือไว้แต่เพียงบางบางเท่านั้น นำแผ่นทองคำปิดทองแบบติดกับผิวน้ำพิว ลวดลายแล้วนำไปปรุงน้ำ จะได้เครื่องรักลายรดน้ำมีลวดลายลึกท้องบนพื้นสีดำเวลาที่ใช้ขึ้นอยู่กับขนาดของภาชนะมากกว่า 4 นิ้ว ยาว 10 นิ้ว</p>	<p>การเขียนนำยาปิดทองลายรดน้ำแบบสมัยใหม่ ใช้ขั้นตอนและวิธีการเดียวกับแบบดั้งเดิม สำหรับขั้นตอนเช็ครักแบบสมัยใหม่จะเช็ครักลงไปบนพื้นสีสีจะดูครุกทำให้เช็คถอนออกหากต้องใช้สำลีจุ่มน้ำมันสนเด็กน้อยเช็คถอนรักออก ขั้นตอนเขียนนำยาปิดทองใช้เวลาพอๆ กับแบบดั้งเดิม</p>

ใช้เวลาเขียนและปิดทอง 8 ชั่วโมง ราค่าแผ่นทองคำเปลว ขนาดมาตรฐาน 4x4 เทคนติเมตร ราค่าแผ่นละ 4-5 บาท	
--	--

จากตารางที่ 4.4 พบว่า การผลิตผลิตภัณฑ์ลายรดน้ำแบบดึงเดิน และลายรดน้ำแบบสมัยใหม่ ในขั้นตอนนี้ ไม่มีความแตกต่างกันทั้งในขั้นตอน กระบวนการ และระยะเวลา ซึ่งได้แก่การ รอยแบบ การตัดเส้นถนนพื้น และการปิดทอง ยกเว้นขั้นตอนการเชื่อรักเพื่อทำความสะอาดผลิตภัณฑ์ท่านนี้ ที่จะใช้ เทคนิคและวิธีการต่างกันเพียงเล็กน้อย กล่าวคือ ลายรดน้ำแบบดึงเดินจะใช้สำลีเช็ดพื้นผิว ในขณะที่ลาย รดน้ำแบบสมัยใหม่สำลีที่ใช้จะจุ่มน้ำมันสนแล้วก็ห่ออย

เทคนิคการประดับมุก

ตารางที่ 5 การเปรียบเทียบ วัสดุและอุปกรณ์ ที่ใช้ผลิตงานเครื่องรักประเกทประดับมุก

วิธีดึงเดิน	วิธีสมัยใหม่
วัสดุอุปกรณ์	
<ul style="list-style-type: none"> - ยางรัก - ผงถ่านใบทองเหลือง หรือผงถ่านกะลา瞒ะพร้าว - เปลือกหอยมุก - เลื่อยฉลุ - คีม ปากคีบ ตะไบ กระดาษทราย - มอเตอร์หินขัด แผ่นไฟเบอร์หินเจียร - ศูนย์บ่มรัก 	<ul style="list-style-type: none"> - สีไปร์โอดนต์ หรือ กาวอีพ็อกซี่ AB กาวลาเท็กซ์ - ลีฟ่อนดำ - เปลือกหอยมุก - เลื่อยฉลุ - คีม ปากคีบ ตะไบ กระดาษทราย - มอเตอร์หินขัด แผ่นไฟเบอร์หินเจียร

จากตารางที่ 5 พบว่า ในการผลิตเครื่องรักเทคนิคประดับมุกแบบดึงเดิน และแบบสมัยใหม่ มีความ แตกต่างกันในวัสดุหลักที่นำมาใช้ กล่าวคือ แบบดึงเดินจะใช้ยางรัก ผงถ่านใบทองเหลือง หรือผงถ่านกะลา瞒ะพร้าว และศูนย์บ่มรัก ในขณะที่แบบสมัยใหม่จะใช้สีไปร์ หรือกาวอีพ็อกซี่ กาวลาเท็กซ์ และลีฟ่อนดำ ส่วนวัสดุและเครื่องมือ อื่น ๆ เช่น เลื่อยฉลุ เปลือกหอยมุก คีม ตะไบ กระดาษทราย มอเตอร์หินขัด แผ่นไฟเบอร์หินเจียร การผลิตทั้งสอง แบบจะใช้เหมือนกัน

ตารางที่ ๖ การเปรียบเทียบ การเตรียมวัสดุที่ใช้ผลิตงานเครื่องรักประเกทระดับมุก

วิธีดั้งเดิม	วิธีสมัยใหม่
การเตรียมวัสดุ	
1. การเตรียมมุก มุกเป็นวัสดุสำเร็จที่ใช้ในการประดับมุก ได้มาจากหอยทะเลชนิดหนึ่งคือ หอยอุด หอยจุด หรือหอยมุก ราคา กิโลกรัมละ 2,000-2,500 บาท หอยอุดมีลักษณะคล้ายหอยโข่งน้ำจืด ผิวด้านนอกมีหินปูนจับเกาะอยู่ การนำหอยมาใช้งานต้องขัดหรือปอกหินปูนที่เกาะผิวออกโดยใช้มอเตอร์หินขัด เมื่อหินปูนออกหมด สีของหอยจะมีสีขาวเรืองแสงสวยงาม นำไปตัดแบ่งหอยมุกออกเป็นชิ้นๆ เพื่อสะดวกในการฉลุ漉คลายขั้นตอนนี้ใช้เวลา 3-5 ชั่วโมง	1. เตรียมมุก ใช้วิธีการเตรียมและเทคนิคใหม่ร่วมกับแบบดั้งเดิม
2. โกรกหรือฉลุมุก นำ漉คลายที่ออกแบบติดลงบนชิ้นส่วนของมุกเตรียมไว้ ใช้เลือยฉลุมุกไปตาม漉คลายที่ติดไว้ ปรับแต่งช่อง漉ลายให้เรียบร้อย ก่อนนำไปติดลงบนผิวผลิตภัณฑ์ที่ระลึก ขั้นตอนนี้ใช้เวลาไม่แน่นอน ขึ้นอยู่กับขนาดหอยและความยากง่ายของ漉คลาย ถ้าเป็นกำไล 1 วงจะใช้เวลา 5-8 ชั่วโมง	2. โกรกหรือฉลุมุก ใช้วิธีการ ขั้นตอน และเทคนิคใหม่ร่วมกับแบบดั้งเดิม
3. ติดหรือประดับมุก นำเอาชิ้nmุกที่ฉลุด้านใดด้านหนึ่งและกับยางรัก แล้วติดตกแต่งลงบนผิวผลิตภัณฑ์ตาม漉ลายที่ออกแบบเอาไว้จนเสร็จสิ้น แล้วนำผลิตภัณฑ์เข้าตู้บ่ม ให้รักแห้ง 1-2 วัน	3. ติดหรือประดับมุก ใช้ชิ้nmุกและกาวลาเท็กซ์ (LATEX) หรือการร้อนแห้งเร็วติดลงบนผิวผลิตภัณฑ์ที่ระลึกจนเสร็จสมบูรณ์ใช้เวลา 3-5 ชั่วโมง

ตารางที่ 6 (ต่อ) การเปรียบเทียบ การเตรียมวัสดุที่ใช้ผลิตงานเครื่องรักประเกทระดับมุก

วิธีดังเดิม	วิธีสมัยใหม่
การเตรียมวัสดุ	
<p>4. ถมพื้น นำผลิตภัณฑ์อุกมาทาถมพื้นเพื่ออุดช่องว่างระหว่างตัวลายไม้ให้เต็ม โดยใช้ยางรักผสานกับผงเด้าใบตองแห้งหรือผงถ่าน คลุกเคล้าให้เข้ากัน ทาหรือปีвлงบนลวดลายที่ประดับไว้ให้เต็มก่อนนำเข้าตู้บ่มรักบ่มให้แห้ง ใช้เวลา 1-2 วัน รักที่ทาเต็มช่องว่างแล้วจะยุบตัวลง ต้องทาหรือปีвлรักนิดเดียวกันลงอีกครั้งก่อนนำเข้าตู้บ่ม บ่มให้รักแห้งใช้เวลา 1-2 วัน เมื่อนักปรังแรกขั้นตอนนี้จะใช้เวลาไม่ต่ำกว่า 4 วัน เมื่อรักแห้งดีแล้วทิ้งไว้ประมาณ 2 วันก่อนนำขัดปรับผิว รวมขั้นตอนนี้ใช้เวลาประมาณ 7 วัน</p> <p>5. ขัดรักเงา นำผลิตภัณฑ์ที่ระลีกมาขัดปรับผิวให้พื้นรักเสมอ ก่อนนำไปขัดรักเงาด้วยมอเตอร์ลูกขัดผ้าจันชินเงาเร้ววาว จะได้ชินงานผลิตภัณฑ์ที่ระลีก เทคนิคการประดับมุกตามต้องการ</p>	<p>4. ถมพื้น นำผลิตภัณฑ์มาทาถมพื้นอุดช่องว่างระหว่างตัวลายให้เต็มด้วยการอีพ็อกซี่ชุด AB ผสานกับผุ่นดำ ทิ้งให้แห้ง กาวที่ถมจะลักษณะแห้งเร็ว ขั้นตอนนี้ใช้เวลา 5-8 ชั่วโมง กีสามารถนำมาขัดปรับผิวพื้นได้ เมื่อขัดปรับพื้นผิวเรียบร้อยแล้ว ทิ้งไว้ 1 วัน ก่อนนำมาขัดรักเงาในขั้นตอนต่อไป ขั้นตอนนี้ใช้เวลาประมาณ 30 ชั่วโมง ราคา กาวอีพ็อกซี่ 1 ชุดเล็ก 350-400 บาท สีผุ่นดำถุงละ 20 บาท</p> <p>5. ขัดรักเงา ขัดปรับผิวพื้นเสมอ กับผิวชินมุก แล้วขัดรักเงาด้วยมอเตอร์ลูกขัดผ้า และน้ำยาขัดจนผิวผลิตภัณฑ์ที่ระลีกชินเงา ขั้นตอนนี้ใช้เวลาเพียง 3-5 ชั่วโมง</p>

จากตารางที่ 6 พบว่าในขั้นตอนการเตรียมวัสดุหลัก ซึ่งได้แก่มุก และการฉลุมุก โดยใช้วิธีแบบดั้งเดิม และแบบสมัยใหม่นั้น ไม่มีความแตกต่างกันทั้งในด้านวัสดุ วิธีการ และระยะเวลา ในขณะที่ขั้นตอนการติดมุก และการถมพื้นนั้น วิธีแบบดั้งเดิมจะใช้ยางรักในการติดมุก และถมพื้น ซึ่งจะใช้เวลาแห้งแต่ละครั้งนาน 1-2 วัน และยังมีการยุบตัวของยางรักที่นำมาอุดช่องว่าง ในขณะที่วิธีแบบสมัยใหม่จะใช้กาวเหล็กซ์ในการติดมุก และกาวอีพ็อกซี่ ผสานกับผุ่นดำ ในการถมพื้น จึงทำให้ร่นระยะเวลาในขั้นตอนการติดมุก และถมพื้นได้อย่างมาก สำหรับขั้นตอนการขัดรักเงานั้นมีความแตกต่างกันเพียงเล็กน้อย กล่าวคือ ทั้งวิธีการแบบดั้งเดิมและแบบสมัยใหม่ จะขัดรักเงาด้วยมอเตอร์ลูกขัดผ้า แต่แบบสมัยใหม่จะใช้น้ำยาขัดผิวเข้ามาช่วยเล็กน้อย

เทคนิคการประดับเปลือกไข่

ตารางที่ 7 การเปรียบเทียบ วัสดุและอุปกรณ์ ที่ใช้ผลิตงานเครื่องรักประเกทประดับเปลือกไข่

วิธีดังเดิม	วิธีสมัยใหม่
วัสดุอุปกรณ์	
<ul style="list-style-type: none"> - ยางรัก - เปลือกไข่เปลือกไข่ไก่ - แปรงหารัก พู่กัน - กัดเตอร์ หรือ เหล็กแหลม - ปากคีบ - กระดาษทราย มอเตอร์ลูกขดผ้า - ตู้บ่มรัก 	<ul style="list-style-type: none"> - สีน้ำมัน ยีห้อ FLEX - เปลือกไข่เปลือกไข่ไก่ - พู่กันทาสี - กัดเตอร์ หรือเหล็กแหลม - ปากคีบ - กระดาษทราย น้ำมันเคลือบเงา

จากตารางที่ 7 พบร่วมกันว่า วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิตชิ้นงานผลิตภัณฑ์ที่ระลึกประดับเปลือกไข่แบบดั้งเดิม และแบบสมัยใหม่ แตกต่างกันในวัสดุหลัก กล่าวคือแบบดั้งเดิม จะใช้วัสดุหลักเป็นยางรัก และตู้บ่มรัก เป็นหลักในขณะที่แบบสมัยใหม่ จะใช้สีน้ำมันยีห้อ FLEX และแล็คเกอร์เคลือบพิว เป็นหลัก ส่วนวัสดุเสริมอื่นๆ ได้แก่ เปลือกไข่ กัดเตอร์ ปากคีบ กระดาษทราย นั้น การผลิตทั้งสองแบบใช้เหมือนกัน

ตารางที่ 8 การเปรียบเทียบ การเตรียมวัสดุที่ใช้ผลิตงานเครื่องรักประเกทประดับเปลือกไข่

วิธีดังเดิม	วิธีสมัยใหม่
การเตรียมวัสดุ	
<p>1. เปลือกไข่ ต้องบุดลอกเยื่อบางๆ ที่อยู่ด้านในออกให้หมด ไม่ว่าจะ ถ้าลอกเหยื่อออกไม่หมด จะกระเทาะหลุดง่าย จากนั้นนำไปตากแดดให้แห้ง การลอกเยื่อบางๆ จะนำไปเปลือกไข่แล้วนำไปเตรียมเปลือกไข่ใช้เวลาประมาณ 1-3 ชั่วโมง</p>	<p>1. เปลือกไข่ ใช้วิธีการ ขันตอน และเทคนิค เหมือนกับแบบดั้งเดิม</p>

ตารางที่ 8 (ต่อ) การเปรียบเทียบ การเตรียมวัสดุที่ใช้ผลิตงานเครื่องรักประภพประดับเปลือกไข่

วิธีดังเดิม	วิธีสมัยใหม่
การเตรียมวัสดุ	
2. ประดับเปลือกไข่ นำยางรักทابนผิวผลิตภัณฑ์ ที่ระลึกครั้งละ 1 ตารางนิ้ว นำชิ้นเปลือกไข่ติดลง ตรงที่ทารัก กดให้เปลือกไข่แตกเป็นชิ้นเล็กๆ ใช้ เหล็กปลายแหลมหรือปลายคัตเตอร์ เรียงชิ้น เปลือกไข่ให้เป็นระเบียบ ทำซ้ำจนเต็มพื้นที่ผิว ผลิตภัณฑ์ จากนั้นนำเข้าบ่มในตู้บ่มรักใช้เวลา ประมาณ 1-2 วัน เมื่อรักแห้งดีแล้วจึงนำออกมาทา ถ่านพื้น	2. การประดับเปลือกไข่ ใช้สีน้ำมันทาบนผิวพื้น ผลิตภัณฑ์ครั้งละ 1 ตารางนิ้ว นำชิ้นเปลือกไข่ติดลงตรงที่ทารัก กดให้เปลือกไข่แตกเป็นชิ้นเล็กๆ ใช้เหล็กปลายแหลมหรือปลายคัตเตอร์ เรียงชิ้น เปลือกไข่ให้เป็นระเบียบ ทำซ้ำจนเต็มพื้นที่ผิว ผลิตภัณฑ์ ทิ้งไว้ให้แห้งประมาณ 4-6 ชั่วโมง นำมาทาสีэмพื้นในขั้นตอนต่อไป
3. ถ่านพื้น นำผลิตภัณฑ์ที่บ่มรักแห้งแล้ว ทาถ่านพื้น ด้วยรักน้ำเกลี้ยงให้ทั่วผิวพื้นที่ติดเปลือกไข่ นำเข้า ตู้บ่มให้รักแห้ง ก่อนนำมาทารักทับลงไป จนกว่า เนื้อรักจะเต็มรอยแยกระหว่างชิ้นเปลือกไข่ จะต้องทาทับอย่างน้อย 3 ครั้ง แต่ละครั้งใช้เวลา บ่มรัก 1-3 วัน ขั้นตอนนี้ใช้เวลาไม่ต่ำกว่า 6 วัน ก่อนนำออกมาขัดปรับผิวให้เรียบด้วยกระดาษ ทราย	3. ถ่านพื้น ทาถ่านพื้นด้วยสีอีกประมาณ 3 ครั้ง จนกว่าสีจะเต็มร่องหรือช่องห่างระหว่างชิ้น เปลือกไข่ การทาสีэмพื้นแต่ละครั้งต้องทิ้งให้สี แห้งทาแต่ละครั้งแห้งเสียก่อนจึงทาทับครั้งใหม่ได้ สีที่ทาที่จะแห้งสนิทประมาณ 1-2 วัน ก็สามารถขัด เงาได้
4. ขัดเงา เมื่อขัดปรับผิวเรียบจนพื้นผิวรักเสมอ กับผิวเปลือกไข่แล้ว ทิ้งไว้ 3-5 วัน นำมาขัดเงา ด้วยมอเตอร์ลูกขัดผ้าการขัดใช้น้ำยาขัดช่วย Jen กว่า จะชี้แจงใช้เวลา 1-3 ชั่วโมง จะได้ผลิตภัณฑ์ ประดับเปลือกไข่แบบดั้งเดิม	4. ขัดเงา นำผลิตภัณฑ์ชิ้นนั้นมาทาเคลือบผิว ด้วย เลคเกอร์ หรือ น้ำยาขูนีเกน ทิ้งให้แห้งจะได้ ผลิตภัณฑ์งานประดับเปลือกไข่ การใช้สีจะทำให้ ผลิตภัณฑ์มีสีสรรค์หลากหลาย ไม่เหมือนใช้รักจะ มีเพียงสีขาวและดำเท่านั้น

จากตารางที่ 8 พนบว่าขั้นตอนการเตรียมเปลือกไข่ ทั้งแบบดั้งเดิมและแบบสมัยใหม่มีวิธีการ เตรียมวัสดุที่เหมือนกัน ส่วนในขั้นตอนการประดับเปลือกไข่ จะใช้เทคนิคการติดเปลือกไข่เหมือนกัน แต่ ใช้วัสดุที่เป็นตัวประสานเปลือกไข่ต่างกัน กล่าวคือ วิธีแบบดั้งเดิมจะใช้ยางรักเป็นตัวประสาน แต่วิธี



สมัยใหม่จะใช้สีน้ำมัน สำหรับในขั้นตอนคอมพิวเตอร์ และขั้นตอนเดิม ทั้งแบบดึงเดิมและแบบสมัยใหม่จะใช้เทคนิค และวัสดุแตกต่างกัน โดยที่แบบดึงเดิมจะใช้ยางรักเป็นวัสดุคอมพิวเตอร์ ซึ่งจะใช้ระยะเวลาไม่ต่ำกว่า 6 วัน และจะใช้น้ำยาขัดช่วยในการขัดเงา ในขณะที่แบบสมัยใหม่จะใช้สี เป็นวัสดุคอมพิวเตอร์ ช่วยในการขัดเงา ทำให้ใช้เวลาอีกกว่าแบบดึงเดิมมาก ขณะเดียวกันชิ้นงานที่ได้จากการผลิตด้วยวิธีการแบบสมัยใหม่ สามารถกำหนดสีที่ต้องการให้กับผลิตภัณฑ์ที่ระลึกได้

ส่วนที่ 2 ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการเครื่องรัก

จากการสัมภาษณ์ประชากรกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นผู้ประกอบการการผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์จากยางรักจำนวน 5 ราย พบว่า

ประชากรกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดมีการผลิตผลิตภัณฑ์ซึ่งใช้ยางรัก และสี เป็นวัตถุดินควบคู่กันๆ ทุกแห่ง ส่วนจะผลิตด้วยวิธีการ ตามกันน้อยกกว่ากันนี้ จะขึ้นอยู่กับความต้องการของลูกค้าเป็นหลัก โดยมีคิดคันธุรูปแบบของผลิตภัณฑ์ตัวตนเองบ้าง แต่ส่วนใหญ่จะยึดเอาแบบที่ลูกค้ามาสั่งทำผลิตต่อช้าๆ กันเรื่อยมา หรือว่าจ้างให้ผู้อื่นออกแบบผลิตภัณฑ์ให้

สำหรับวัตถุดินที่เป็นยางรัก ซึ่งนำมาผลิตผลิตภัณฑ์ต่างๆ นั้น ประชากรกลุ่มตัวอย่างมีการนำเข้าจากต่างประเทศ เช่น พม่า ลาว เป็นต้น เนื่องจากยางรักเริ่มหายากในประเทศไทย หรือมีไม่เพียงพอ ต่อความต้องการในการผลิตเชิงธุรกิจ

ขั้นตอนการผลิตผลิตภัณฑ์ที่ใช้ยางรัก หรือสี เป็นวัตถุดินนี้ มีขั้นตอนและวิธีการเหมือนกัน ทั้งหมด เพียงแต่การใช้สีจะใช้ระยะเวลาแห้งเร็วกว่ายางรัก และการใช้สีอาจจะมีอายุการใช้งานน้อยกว่ายางรัก

ด้านแรงงานที่ใช้ในการผลิตผลิตภัณฑ์ ผู้ประกอบการกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะมีลักษณะเป็นอุตสาหกรรมในครอบครัว ซึ่งมีการใช้แรงงานหลักจากบุคคลในครอบครัว และว่าจ้างแรงงานภายนอกซึ่งเป็นชาวบ้านในรัฐภาคใต้ เช่น หรือในหมู่บ้านเดียวกัน มีจำนวนรวมระหว่าง 10 – 15 คน และยังมีผู้ประกอบการกลุ่มตัวอย่างอีกส่วนหนึ่งจะผลิตในเชิงพาณิชย์ ซึ่งจะใช้แรงงานจำนวนมาก และมีการแบ่งแผนก หน้าที่ หรืองานที่ต้องรับผิดชอบอย่างชัดเจน ซึ่งผู้ประกอบการกลุ่มตัวอย่างกลุ่มนี้จะมีตราผลิตภัณฑ์เป็นของตนเอง

ผู้ประกอบการกลุ่มตัวอย่าง มีการควบคุมคุณภาพของผลิตภัณฑ์ โดยใช้ความชำนาญของเจ้าของผลิตภัณฑ์เอง หรืออาจใช้บุคคลที่มีความชำนาญในการตรวจสอบ โดยไม่ได้มีหลักเกณฑ์หรือเครื่องมือวัดทางวิทยาศาสตร์แต่อย่างใด

ส่วนเครื่องมือที่นำมาใช้ผลิตผลิตภัณฑ์นั้น มีสิ่งสำคัญหลายประการ เช่น เตาอบหรือตู้อบ กระดาษทราย แปรง ฯลฯ

ในด้านการจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ต่างๆ ประชากรกลุ่มตัวอย่างมีการจัดจำหน่ายภายในร้านค้า ของตนเอง หรือส่งให้พ่อค้าคนกลางนำไปจำหน่ายอีกต่อหนึ่ง ซึ่งจังหวัดที่พ่อค้าคนกลางจัดส่งไปนั้น ส่วนใหญ่จะเป็นจังหวัดที่ชาวต่างชาตินิยมท่องเที่ยวทั้งสิ้น เช่น จังหวัดภูเก็ต เกาะสมุย พัทยา เป็นต้น โดย มีถูกค้าที่ซื้อผลิตภัณฑ์เป็นทั้งคนไทย และชาวต่างชาติ นอกจากนี้ยังมีผู้ประกอบการและพ่อค้าคนกลางอีก ส่วนหนึ่งส่งออกผลิตภัณฑ์ไปยังต่างประเทศ เช่น สหรัฐอเมริกา หรือยุโรป อีกด้วย

สำหรับราคาในการจัดจำหน่าย จะราคาจะขึ้นอยู่กับรูปแบบ และวัสดุคุณภาพที่นำมาใช้ผลิต ผลิตภัณฑ์ โดยมีราคาเริ่มต้นที่ชิ้นละ 10 บาท และผลิตภัณฑ์อาจมีราคาสูงมาก หากมีส่วนผสมของทอง ซึ่งใช้ทองจริง 100% เป็นหลัก

นอกจากนี้ ผู้ประกอบการกลุ่มตัวอย่างบางราย ยังมีการถ่ายทอดเทคโนโลยีและความรู้ให้กับ บุคคลอื่น เช่น มีการถ่ายทอดความรู้ในการทำยางรักให้กับนักเรียนซึ่งศึกษาในศูนย์การศึกษานอก โรงเรียน (กศน.) เปิดโอกาสให้ผู้ที่สนใจเข้าดูกระบวนการวิธีผลิตภัยในโรงงานของตนเอง เป็นต้น

ส่วนที่ 3 พฤติกรรมการเลือกซื้อผลิตภัณฑ์ที่ระลึกประเภทเครื่องรักของนักท่องเที่ยว

ตารางที่ 9 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	58	58
หญิง	42	42
อายุ		
20-29 ปี	40	40
30-39 ปี	36	36
40-49 ปี	21	21
50-59 ปี	2	2
อาชีพ		
นักศึกษา	11	11
พนักงานบริษัทเอกชน	47	47
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	25	25
รัฐราชการ	3	3
ธุรกิจส่วนตัว	14	14
รายได้		
ต่ำกว่า 10,000 บาท	24	24
10,000-20,000 บาท	48	48
20,001-30,000 บาท	22	22
30,001-40,000 บาท	5	5
40,001-50,000 บาท	1	1

จากตารางที่ 9 การสำรวจโดยใช้แบบสอบถาม เพื่อทำการศึกษาข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบร่วมกับแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 58 คน กิดเป็นร้อยละ 58

รองลงมาเป็นเพศหญิง จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 42 ส่วนใหญ่ อายุระหว่าง 20-29 ปี จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 40 และอายุระหว่าง 30-39 ปี จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 36 ส่วนใหญ่ ประกอบอาชีพ พนักงานบริษัทเอกชน จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 47 และรองลงมาเป็นพนักงานรัฐวิสาหกิจ จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 25 ส่วนใหญ่มีรายได้ระหว่าง 10,000-20,000 บาท จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 48

ตารางที่ 10 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ทั่วไปเรื่องเครื่องรัก

ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับเครื่องรัก	จำนวน	ร้อยละ
ทราบหรือไม่ว่าผลิตภัณฑ์เครื่องรักมีกี่ประเภท		
ทราบ	12	12
ไม่ทราบ	88	88
ทราบหรือไม่ว่าผลิตภัณฑ์เครื่องรักมีต้นกำเนินมาจากประเทศใด		
ทราบ	23	23
ไม่ทราบ	77	77
สามารถแยกแยะได้หรือไม่ว่าผลิตภัณฑ์ที่ท่านซื้อนั้น มาจากยังรักแท้		
ได้ ด้วยวิธีคอมกลิ้น	23	23
ได้ ด้วยวิธีดูด้วยตาเปล่า	7	7
ได้ ด้วยวิธีเคาะเพื่อฟังเสียง	9	9
ไม่ได้	61	61

จากตารางที่ 10 การสำรวจโดยใช้แบบสอบถาม เพื่อทำการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรม การตัดสินใจเลือกซื้อผลิตภัณฑ์ที่ระลึกประเภทเครื่องรักพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ไม่ทราบว่า เครื่องรักมีกี่ประเภท จำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 88 และ ไม่ทราบว่า งานเครื่องรักมีถินกำเนินมาจาก ประเทศใด จำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 77 และบังพบร่ว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ไม่ทราบวิธีการ แยกแยะประเภทยังรักกว่า เป็นของแท้หรือไม่ จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 61

ตารางที่ 4.11 แสดงข้อมูลพฤติกรรมในการเลือกซื้อผลิตภัณฑ์ที่ระลึกประเภทเครื่องรัก

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
ท่านตั้งใจจะซื้อสินค้าที่ระลึกสำหรับใคร		
สำหรับตัวเอง	19	19
สำหรับฝ่ายอื่น	42	42
สำหรับตัวเอง และฝ่ายอื่น	39	39
ผลิตภัณฑ์เครื่องรักประเภทใดที่ท่านเลือกซื้อ		
งานลงรักปิดทอง	12	12
งานประดับมุก	28	28
งานประดับเปลือกไข่	12	12
งานรักพืนท์สี	25	25
งานรักลายชุด	22	22
ผลิตภัณฑ์เครื่องรักรูปแบบใดที่ท่านเลือกซื้อ		
ตัดใบส่างอง/กล่องเครื่องประดับ	22	22
กำไล	26	26
ชุดงานรองแก้ว	8	8
ขันโตก	11	11
กรอบรูป	33	33
บุคคลที่นิยมอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อ		
ตนเอง	36	36
สามี/ภรรยา	26	26
เพื่อน	35	35
พนักงานขาย	3	3
ปัจจัยที่นิยมอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อ		
อายุการใช้งาน	22	22
รูปแบบและสีสัน	36	36
ขนาด	11	11
ฝีมือประณีต	19	19
ราคา	12	12

จากตารางที่ 11 การสำรวจโดยใช้แบบสอบถาม เพื่อทำการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการตัดสินใจเลือกซื้อผลิตภัณฑ์ที่ระลึกประเพณีครื่องรัก พบร่วมกับแบบสอบถามส่วนใหญ่ตั้งใจซื้อสินค้าที่ระลึกเพื่อฝากผู้อื่น จำนวน 42 คน หรือ คิดเป็นร้อยละ 42 นอกจากนี้ผลิตภัณฑ์เครื่องรักที่นักท่องเที่ยว尼ยมซื้อมาที่สุดคือ งานประดับมุก คิดเป็นร้อยละ 28 รองลงมา คือ งานรักเพ้นท์สี ร้อยละ 25 รูปแบบงานเครื่องรักที่ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เลือกซื้อคือ กรอบรูป จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 33 รองลงมาคือ กำไลข้อมือ และกล่องใส่เครื่องประดับ คิดเป็นร้อยละ 26 และ ร้อยละ 22 ตามลำดับ สำหรับบุคคลที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อส่วนใหญ่คือ ตัวของผู้ซื้อเอง คิดเป็นร้อยละ 36 รองลงมาคือ เพื่อน คิดเป็นร้อยละ 35 และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อส่วนใหญ่คือ รูปแบบและลักษณะที่สวยงามของผลิตภัณฑ์ คิดเป็นร้อยละ 36 รองลงมาคือ อายุการใช้งานที่ทนทานและฟืมีอีกประเพณี คิดเป็นร้อยละ 22 และร้อยละ 19 ตามลำดับ